

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. IX-884 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 19² IR 19³ STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Nustatant valstybės reguliuojamas kainas, turi būti numatytos būtinos energijos išteklių gavybos, energijos gamybos, pirkimo, perdavimo, skirstymo, tiekimo ir šio įstatymo 8 straipsnio 18 dalyje numatytos išlaidos, įvertinta protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža ir (ar) nuosavybės grąža, taip pat turi būti atsižvelgiama į energetikos sektoriaus plėtrą ir energijos efektyvumą, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą. Taryba papildomai įvertina pagal šio įstatymo 19² straipsnyje nurodytus suvartotos energijos kainos dalies kompensavimo vartotojams dydžius, jei atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatomas energijos kainos dalies kompensavimas. Energetikos įmonėms, diegiant energetikos inovacijas, su šia veikla susijusios išlaidos pripažįstamos pagrįstomis, vadovaujantis Tarybos nustatyta tvarka, atsižvelgiant į vartotojų interesus, kad inovacijomis būtų siekiama energetikos sektoriaus efektyvumo, lankstumo ir tvarumo.“

2 straipsnis. Įstatymo papildymas 19² straipsniu

Papildyti Įstatymą 19² straipsniu:

„19² straipsnis. Energijos kainos dalies kompensavimo elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams teikimas ir finansavimas

1. Kai prognozuojamos valstybės reguliuojamos elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainos didėja daugiau kaip 40 procentų, siekiant sumažinti energijos išlaidas elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams, iš valstybės biudžeto lėšų teikiamas energijos kainos dalies kompensavimas, jei tokiam kompensavimui numatytos lėšos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme (toliau – dalinis kompensavimas). Šiame straipsnyje nustatytas dalinis kompensavimas skirtas visiems elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams, ir negali būti didesnis kaip 60 procentų galutinės elektros energijos kainos ir (ar) 80 procentų galutinės gamtinių dujų kainos, taikomos elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą dalinį kompensavimą sudaro:

1) suvartotos elektros energijos kainos dalies kompensavimas:

a) papildomos dedamosios prie persiuntimo paslaugos kainos kompensavimas;

b) elektros energijos tiekimo kainos dalies kompensavimas;

2) suvartotų gamtinių dujų dalies kainos kompensavimas:

a) papildomos dedamosios prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos kompensavimas;

b) gamtinių dujų tiekimo kainos dalies kompensavimas.

3. Energetikos ministerijos prašymu Taryba apskaičiuoja ir pateikia informaciją Energetikos ministerijai ir Vyriausybei dėl galimų dalinio kompensavimo 1 kWh elektros energijos ir (ar) 1 m³ gamtinių dujų dydžių, įvertinusi valstybės biudžeto lėšų sumą, numatytą daliniam kompensavimui.

4. Vyriausybė nustato minimalią 1 kWh elektros energijos kainos ribą, žemiau kurios dalinis kompensavimas netaikomas, dalinio kompensavimo 1 kWh elektros energijos ir (ar) 1 m³ gamtinių

dujų dydžius elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams, dalinio kompensavimo taikymo laikotarpį, ne ilgesnį kaip 6 kalendoriniai mėnesiai, ir tvirtina dalinio kompensavimo taikymo ir administravimo tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas). Tvarkos apraše turi būti nustatyta: dalinio kompensavimo elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams taikymo, administravimo tvarka ir sąlygos, nepagrįstai taikyto ar išmokėto dalinio kompensavimo ar jo dalies išskaičiavimo (sugrąžinimo) tvarka.

5. Dalinio kompensavimo apskaičiavimą, dalinio kompensavimo lėšų mokėjimą tiekėjams administruoja elektros energijos skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų, ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų (toliau kartu šiame straipsnyje – administratorius). Elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriai, aptarnaujantys ne daugiau kaip 100 000 vartotojų, ir (ar) gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriai, aptarnaujantys ne daugiau kaip 100 000 vartotojų, sudaro susitarimus su administratoriumi ir teikia jam informaciją, reikalingą dalinio kompensavimo dydžiui apskaičiuoti ir išmokėti. Taryba savo nustatyta tvarka įvertina administratoriaus patirtas pagrįstas sąnaudas, susijusias su šiame straipsnyje nurodyto dalinio kompensavimo apskaičiavimo ir dalinio kompensavimo lėšų mokėjimo teikėjams administravimu, ir įtraukia jas į papildomą dedamąją prie persiuntimo paslaugos kainos ir (ar) papildomą dedamąją prie gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos.

6. Šiame straipsnyje nustatytas dalinis kompensavimas elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniams vartotojams vykdomas per elektros energijos tiekėją ir (ar) gamtinių dujų tiekimo įmonę, garantinį elektros energijos tiekėją ir (ar) garantinį gamtinių dujų tiekimą vykdančią skirstymo sistemos operatorių (toliau šiame straipsnyje – tiekėjas), kurie dalinio kompensavimo taikymo laikotarpiu elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniam vartotojui teikia elektros energiją ir (ar) gamtines dujas.

7. Nepriklausomo elektros energijos tiekimo ar garantinio elektros energijos tiekimo atveju tiekėjų mokėjimo dokumentuose elektros energijos buitiniam vartotojui pateikiama informacija apie dalinį kompensavimą, o elektros energijos buitinis vartotojas su tiekėju atsiskaito sumokėdamas mokėjimo dokumente nurodytą elektros energijos mokėtiną sumą, sumažintą dalinio kompensavimo dydžiu. Gamtinių dujų buitiniams vartotojams ir elektros energijos buitiniams vartotojams, kuriems elektros energijos tiekimo kaina yra reguliuojama, tiekėjai nustato ir skelbia elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų mokėtiną sumą ir (ar) kainą su daliniu kompensavimu ir be jo, o mokėjimo dokumentuose tiekėjai gali pateikti tik galutinę mokėtiną sumą su daliniu kompensavimu.

8. Elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų daliniam kompensavimui skirtas lėšas tiekėjams Tvarkos apraše numatyta tvarka išmoka administratorius.

9. Šiame straipsnyje nurodytas dalinis kompensavimas elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitiniam vartotojui neriboja elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų buitinių vartotojų teisės į kitais įstatymais suteikiamas pinigines, socialines paramas, kompensacijas ar išmokas, jei jų mokėjimą reguliuojantys įstatymai ir (ar) jų įgyvendinamieji teisės aktai nenustato kitaip.

10. Tiekėjams draudžiama atlikti tiekėjo ir elektros energijos buitinio vartotojo sudarytų sutarčių pakeitimus, elektros energijos buitiniams vartotojams siūlyti tiekimo planus ar elektros energijos buitiniams vartotojams siūlyti sudaryti naujas sutartis, kuriais be objektyviai pateisinamų priežasčių būtų keičiama elektros energijos kaina, tiekėjams taip siekiant padidinti tiekimo veiklos dedamąją ir (ar) tiekimo veiklos maržą bei sumažinti dalinio kompensavimo taikymo elektros energijos buitiniam vartotojui suteikiamą naudą.

11. Tiekėjai privalo tarpusavyje sąžiningai konkuruoti savo, kaip tiekėjo, siūloma elektros energijos tiekimo kaina ir formuodami ją nei tiesiogiai, nei netiesiogiai nesieti jos su daliniu kompensavimu ir (ar) elektros energijos buitinių vartotojų mokėtina elektros energijos kaina po pritaikyto dalinio kompensavimo. Tiekėjai bet kurioje viešojoje informacijoje ir (ar) rinkodaroje siūlydami elektros energiją elektros energijos buitiniams vartotojams kaip pagrindinę informaciją privalo nurodyti savo, kaip tiekėjo, siūlomą elektros energijos tiekimo kainą, papildomai nurodyti

elektros energijos buitiniams vartotojams taikytiną dalinio kompensavimo dydį ir (ar) elektros energijos kainą po pritaikyto dalinio kompensavimo.

12. Taryba prižiūri, kaip tiekėjai laikosi šio straipsnio reikalavimų, ir prižiūri, kad tiekėjai nepiktnaudžiautų elektros energijos buitiniams vartotojams siūloma bei taikoma elektros energijos tiekimo kainodara. Tarybai šio straipsnio įgyvendinimo tikslais paprašius, tiekėjai turi pateikti informaciją ir pagrindimą dėl elektros energijos buitiniams vartotojams taikomos ar taikytos elektros energijos paslaugų kainodaros. Energetikos įmonėms už šiame straipsnyje įtvirtintų reguliuojamosios veiklos sąlygų nesilaikymą taikomos šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 2 arba 3 punkte nustatytos sankcijos.

13. Šio straipsnio nuostatos taip pat taikomos asmenims, turintiems teisę į elektros energijos buitiniams vartotojams nustatytas kainas ir tarifus, kaip tai nustatyta Elektros energetikos įstatyme, išskyrus Elektros energetikos įstatymo 69 straipsnio 12 dalyje nurodytus asmenis.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 19³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 19³ straipsniu:

„19³ straipsnis. Parama, skirta daliai energijos išlaidų sumažinti

1. Siekiant sumažinti elektros energijos vartotojų, išskyrus elektros energijos buitinius vartotojus, ir (ar) nebutinių gamtinių dujų vartotojų (toliau kartu šiame straipsnyje – nebutiniai vartotojai) patiriamas sąnaudas dėl elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų kainų padidėjimo, iš valstybės biudžeto lėšų teikiama parama, skirta daliai nebutinių vartotojų išlaidų už suvartotą elektros energiją ir (ar) suvartotas gamtines dujas sumažinti, jei tokiai paramai numatytos lėšos patvirtintame valstybės biudžete (toliau – parama).

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato paramos nebutiniams vartotojams skyrimo ir administravimo tvarką.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, įsigalioja 2022 m. gegužės 15 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba iki 2022 m. gegužės 14 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Šio įstatymo 3 straipsnyje išdėstytos Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 19³ straipsnio nuostatos taikomos laikantis Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių, įskaitant Europos Komisijos komunikatą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti krizės sąlygomis reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, sistema“ (2022/C 131 I/01).

4. Elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriai, aptarnaujantys ne daugiau kaip 100 000 vartotojų, ir (ar) gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriai, aptarnaujantys ne daugiau kaip 100 000 vartotojų, sudaro šio įstatymo 2 straipsnyje nurodytus susitarimus su elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriumi, aptarnaujančiu daugiau kaip 100 000 vartotojų, ir gamtinių dujų skirstymo sistemos operatoriumi, aptarnaujančiu daugiau kaip 100 000 vartotojų iki 2022 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas